



RAAD VAN STATE afdeling Wetgeving

adviezen 55.646/1
55.647/1
55.648/1
55.649/1

van 7 april 2014

over

een ontwerp van koninklijk besluit 'tot wijziging van het koninklijk besluit van 14 februari 2008 tot oprichting en tot vaststelling van de benaming en van de bevoegdheid van het Paritair Comité voor de sociale organisaties' (55.646/1);

een ontwerp van koninklijk besluit 'tot wijziging van het koninklijk besluit van 14 februari 2008 tot oprichting en tot vaststelling van de benaming en van de bevoegdheid van het Paritair Comité voor de non-profitsector' (55.647/1);

een ontwerp van koninklijk besluit 'tot wijziging van het koninklijk besluit van 4 november 1974 tot oprichting en tot vaststelling van de benaming en van de bevoegdheid van het Aanvullend Paritair Comité voor de werklieden' (55.648/1);

een ontwerp van koninklijk besluit 'tot wijziging van het koninklijk besluit van 4 november 1974 tot oprichting en tot vaststelling van de benaming en van de bevoegdheid van het Aanvullende Paritair Comité voor de bedienden' (55.649/1).

CONSEIL D'ÉTAT section de législation

avis 55.646/1
55.647/1
55.648/1
55.649/1

du 7 avril 2014

sur

un projet d'arrêté royal 'modifiant l'arrêté royal du 14 février 2008 instituant la Commission paritaire pour les organismes sociaux et fixant sa dénomination et sa compétence' (55.646/1);

un projet d'arrêté royal 'modifiant l'arrêté royal du 14 février 2008 instituant la Commission paritaire pour le secteur non-marchand et fixant sa dénomination et sa compétence' (55.647/1);

un projet d'arrêté royal 'modifiant l'arrêté royal du 4 novembre 1974 instituant la Commission paritaire auxiliaire pour ouvriers et fixant sa dénomination et sa compétence' (55.648/1);

un projet d'arrêté royal 'modifiant l'arrêté royal du 4 novembre 1974 instituant la Commission paritaire auxiliaire pour employés et fixant sa dénomination et sa compétence' (55.649/1).

Op 6 maart 2014 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Minister van Werk verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over:

- een ontwerp van koninklijk besluit 'tot wijziging van het koninklijk besluit van 14 februari 2008 tot oprichting en tot vaststelling van de benaming en van de bevoegdheid van het Paritair Comité voor de sociale organisaties' (55.646/1);
- een ontwerp van koninklijk besluit 'tot wijziging van het koninklijk besluit van 14 februari 2008 tot oprichting en tot vaststelling van de benaming en van de bevoegdheid van het Paritair Comité voor de non-profitsector' (55.647/1);
- een ontwerp van koninklijk besluit 'tot wijziging van het koninklijk besluit van 4 november 1974 tot oprichting en tot vaststelling van de benaming en van de bevoegdheid van het Aanvullend Paritair Comité voor de werklieden' (55.648/1);
- een ontwerp van koninklijk besluit 'tot wijziging van het koninklijk besluit van 4 november 1974 tot oprichting en tot vaststelling van de benaming en van de bevoegdheid van het Aanvullende Paritair Comité voor de bedienden' (55.649/1).

De ontwerpen zijn door de eerste kamer onderzocht op 27 maart 2014. De kamer was samengesteld uit Marnix VAN DAMME, kamervoorzitter, Wilfried VAN VAERENBERGH en Wouter PAS, staatsraden, Marc RIGAUX en Michel TISON, assessoren, en Marleen VERSCHRAEGHEN, toegevoegd griffier.

Het verslag is uitgebracht door Raf AERTGEERTS, eerste auditeur-afdelingshoofd.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst van het advies is nagezien onder toezicht van Wouter PAS, staatsraad.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 7 april 2014.

*

Le 6 mars 2014, le Conseil d'État, section de législation, a été invité par la Ministre de l'Emploi à communiquer un avis, dans un délai de trente jours, sur :

- un projet d'arrêté royal 'modifiant l'arrêté royal du 14 février 2008 instituant la Commission paritaire pour les organismes sociaux et fixant sa dénomination et sa compétence' (55.646/1);
- un projet d'arrêté royal 'modifiant l'arrêté royal du 14 février 2008 instituant la Commission paritaire pour le secteur non-marchand et fixant sa dénomination et sa compétence' (55.647/1);
- un projet d'arrêté royal 'modifiant l'arrêté royal du 4 novembre 1974 instituant la Commission paritaire auxiliaire pour ouvriers et fixant sa dénomination et sa compétence' (55.648/1);
- un projet d'arrêté royal 'modifiant l'arrêté royal du 4 novembre 1974 instituant la Commission paritaire auxiliaire pour employés et fixant sa dénomination et sa compétence' (55.649/1).

Les projets ont été examinés par la première chambre le 27 mars 2014. La chambre était composée de Marnix VAN DAMME, président de chambre, Wilfried VAN VAERENBERGH et Wouter PAS, conseillers d'État, Marc RIGAUX et Michel TISON, assesseurs, et Marleen VERSCHRAEGHEN, greffier assumé.

Le rapport a été présenté par Raf AERTGEERTS, premier auditeur chef de section.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise de l'avis a été vérifiée sous le contrôle de Wouter PAS, conseiller d'État.

L'avis, dont le texte suit, a été donné le 7 avril 2014.

*

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

2. In de om advies voorgelegde ontwerpen van koninklijk besluit worden onder meer de representatieve werknemersorganisaties en de representatieve werkgeversorganisaties aan de respectieve toepassingsgebieden van de paritaire comités onttrokken.

In de mate deze organisaties hierdoor onder het toepassingsgebied van geen enkel paritair comité zouden ressorteren, wordt hiermee een ongelijke behandeling tot stand gebracht ten aanzien van de werknemers en de werkgevers van vergelijkbare organisaties, die wel aan een arbeidsvoorwaardenbepaling in paritaire comités onderworpen zijn. Voor het uitsluiten van een onderwerping aan het toepassingsgebied van een paritair comité van de representatieve werknemersorganisaties en de representatieve werkgeversorganisaties dient dus een wettelijke en objectieve reden voorhanden te zijn, die een pertinente verantwoording vormt voor het verschil in behandeling.

3. Artikel 2 van het ontwerp van koninklijk besluit ‘tot wijziging van het koninklijk besluit van 4 november 1974 tot oprichting en tot vaststelling van de benaming en van de bevoegdheid van het Aanvullend Paritair Comité voor de bedienden’ beoogt in artikel 2 van het koninklijk besluit van 4 november 1974 de woorden “de voorzitter, de ondervoorzitter en” op te heffen.

Artikel 2 van het koninklijk besluit van 4 november 1974 bevat een opheffingsbepaling die luidt als volgt: “In het koninklijk besluit van 5 januari 1957 waarbij de benaming, de bevoegdheid en de samenstelling van de paritaire comités, opgericht in uitvoering van de besluitwet van 9 juni 1945 tot vaststelling van het statuut der paritaire comités, bepaald worden, wordt de bepaling van artikel 1, § 1, 62, opgeheven de dag van het in werking treden van het koninklijk besluit tot benoeming van de voorzitter, de ondervoorzitter en de leden van het Aanvullend Paritair Comité voor de bedienden.”

De gemachtigde verschaftte over het genoemde artikel 2 van het ontwerp de volgende toelichting:

“PC 200 werd opgericht in uitvoering van de wet van 5 december 1968, maar werd tot op heden niet samengesteld. Ook werd er nog nooit een voorzitter of ondervoorzitter aangeduid.

Het is de bedoeling dat op de dag van de benoeming van de leden van PC 200, het paritair comité ook effectief samenkomt en de overgang kan regelen van de cao's van PC 218 (nog opgericht o.b.v. de besluitwet van 1945 – PC 200 komt in de plaats van PC 218). Indien het PC reeds vroeger wordt opgeheven, dan is dat een probleem naar toepassing van cao's toe in PC 200.

Indien we dus het oude KB op dit punt niet zouden wijzigen, zou PC 218 opgeheven worden op de dag van de benoeming van de (onder) voorzitter (via KB). Dit

gaat normaliter de benoeming van de leden van het PC vooraf en kan de transfer niet correct verlopen.

De benoeming van de leden gebeurt ofwel via Ministerieel besluit ofwel kan dit worden gedelegeerd aan de directeur-generaal van de algemene directie collectieve arbeidsbetrekkingen (wat de *facto* gebeurt) en niet via koninklijk besluit.”

Het aanbrengen van wijzigingen in opheffingsbepalingen is in het licht van de rechtszekerheid in beginsel af te raden. Daarnaast beantwoordt de door het ontwerp gehanteerde werkwijze niet volledig aan de door de gemachtigde vermelde doelstelling. Indien de leden van het nieuwe Paritair Comité benoemd worden bij ministerieel besluit of door de directeur-generaal van de algemene directie collectieve arbeidsbetrekkingen, zou in artikel 2 van het koninklijk besluit van 4 november 1974 ook de verwijzing naar “het koninklijk besluit tot benoeming” moeten vervallen.

Om beide redenen verdient het aanbeveling om artikel 2 van het koninklijk besluit van 4 november 1974 te vervangen door een artikel waarin de opheffing wordt bepaald van artikel 1, § 1, 62, van het koninklijk besluit van 5 januari 1957 op het ogenblik dat alle leden van het Aanvullend Paritair Comité voor de bedienden zijn benoemd.

*

1. En application de l'article 84, § 3, alinéa 1^{er}, des lois sur le Conseil d'État, coordonnées le 12 janvier 1973, la section de législation a fait porter son examen essentiellement sur la compétence de l'auteur de l'acte, le fondement juridique et l'accomplissement des formalités prescrites.

*

2. Les projets d'arrêtés royaux soumis pour avis excluent notamment les organisations représentatives des travailleurs et les organisations représentatives des employeurs des champs d'application respectifs des commissions paritaires.

Dans la mesure où ces organisations ne relèveraient ainsi du champ d'application d'aucune commission paritaire, cette mesure instaure une différence de traitement à l'égard des travailleurs et des employeurs d'organisations analogues qui, elles, sont soumises à un dispositif régissant les conditions de travail en commissions paritaires. L'exclusion des organisations représentatives des travailleurs et des organisations représentatives des employeurs du champ d'application d'une commission paritaire requiert par conséquent l'existence d'un motif légal et objectif qui justifie de manière pertinente la différence de traitement.

3. L'article 2 du projet d'arrêté royal 'modifiant l'arrêté royal du 4 novembre 1974 instituant la Commission paritaire auxiliaire pour employés et fixant sa dénomination et sa compétence' vise à abroger les mots « président, vice-président et » inscrits à l'article 2 de l'arrêté royal du 4 novembre 1974.

L'article 2 de l'arrêté royal du 4 novembre 1974 contient une disposition abrogatoire qui s'énonce comme suit : « Est abrogée de l'arrêté royal du 5 janvier 1957 fixant la dénomination, la compétence et la composition des commissions paritaires instituées en exécution de l'arrêté-loi du 9 juin 1945 fixant le statut des commissions paritaires, la disposition de l'article 1^{er}, § 1^{er}, 62, le jour de l'entrée en vigueur de l'arrêté royal nommant les président, vice-président et membres de la Commission paritaire auxiliaire pour employés ».

Le délégué a donné les précisions suivantes en ce qui concerne l'article 2 précité du projet :

« PC 200 werd opgericht in uitvoering van de wet van 5 december 1968, maar werd tot op heden niet samengesteld. Ook werd er nog nooit een voorzitter of ondervoorzitter aangeduid.

Het is de bedoeling dat op de dag van de benoeming van de leden van PC 200, het paritair comité ook effectief samenkomt en de overgang kan regelen van de cao's van PC 218 (nog opgericht o.b.v. de besluitwet van 1945 – PC 200 komt in de plaats van PC 218). Indien het PC reeds vroeger wordt opgeheven, dan is dat een probleem naar toepassing van cao's toe in PC 200.

Indien we dus het oude KB op dit punt niet zouden wijzigen, zou PC 218 opgeheven worden op de dag van de benoeming van de (onder) voorzitter (via KB). Dit gaat normaliter de benoeming van de leden van het PC vooraf en kan de transfer niet correct verlopen.

De benoeming van de leden gebeurt ofwel via Ministerieel besluit ofwel kan dit worden gedelegeerd aan de directeur-generaal van de algemene directie collectieve arbeidsbetrekkingen (wat de *facto* gebeurt) en niet via koninklijk besluit ».

Il est en principe déconseillé, au regard de la sécurité juridique, d'apporter des modifications dans des dispositions abrogatoires. En outre, la méthode utilisée par le projet ne répond pas entièrement à l'objectif indiqué par le délégué. Si les membres de la nouvelle Commission paritaire sont nommés par arrêté ministériel ou par le directeur général de la direction générale relations collectives de travail, la référence à « l'arrêté royal nommant », à l'article 2 de l'arrêté royal du 4 novembre 1974, devrait également être supprimée.

Pour ces deux motifs, il est recommandé de remplacer l'article 2 de l'arrêté royal du 4 novembre 1974 par un article prévoyant l'abrogation de l'article 1^{er}, § 1^{er}, 62, de l'arrêté royal du 5 janvier 1957 au moment où tous les membres de la Commission paritaire auxiliaire pour employés ont été nommés.

DE GRIFFIER - LE GREFFIER

DE VOORZITTER - LE PRÉSIDENT

Marleen VERSCHRAEGHEN

Marnix VAN DAMME